

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра
методики викладання германських мов

**Методичні рекомендації
до оформлення курсових і дипломних робіт
на здобуття ступенів вищої освіти
«бакалавр» і «магістр» для студентів
філологічного факультету**

Мелітополь – 2021

УДК: 378 147

ББК: Ш 12/ 17 я 73

Методичні рекомендації до оформлення курсових і дипломних робіт на здобуття ступенів вищої освіти «бакалавр» і «магістр» для студентів філологічного факультету / Уклад.: Л.А.Куликова, Т.В.Коноваленко, Г.В.Матюха, Т.В.Тарасенко – Мелітополь: МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2021. – 54с.

Методичні рекомендації до оформлення курсових і дипломних робіт на здобуття ступенів вищої освіти «бакалавр» і «магістр» для студентів філологічного факультету адресовані здобувачам педагогічного закладу вищої освіти, майбутнім вчителям англійської, німецької мов та зарубіжної літератури.

Завдання рекомендацій – допомогти здобувачам у самостійній роботі над науковим дослідженням теоретичного та теоретико-експериментального характеру, яке виконується письмово, запобігти плагіату, типових методичних і технічних помилок у здійсненні дослідження, проведенні аналізу наукових джерел, викладенні матеріалу та оформленні результатів.

У методичних рекомендаціях обґрунтовано загальні вимоги до написання курсових і дипломних робіт з філологічних дисциплін і методики викладання англійської мови, надано правила академічної доброчесності та норми цитування в процесі написання наукових робіт, окреслюються основні етапи роботи. В методичних рекомендаціях подаються також вимоги до технічного оформлення цих робіт, рекомендуються способи й засоби апробації, рецензування, захисту курсових і дипломних робіт здобувачами вищої освіти.

Навчальне видання призначене для самостійної роботи здобувачів вищої освіти філологічних факультетів педагогічних закладів вищої освіти і викладачів, які керують курсовими і дипломними науковими роботами здобувачів.

Рецензенти:

Комар О.С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гончарова О.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Рекомендовано засіданням кафедри методики викладання германських мов, протокол №1 від 30.08.2021 р.

Рекомендовано науково-методичною радою філологічного факультету Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, протокол №1 від 15.09.2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ	5
СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ	8
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ	17
ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ/ДИПЛОМНИХ РОБІТ З ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН І МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗВО	20
ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ З ЛІНГВІСТИКИ	24
ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35
ДОДАТКИ	36

ВСТУП

Методичні рекомендації до оформлення курсових і дипломних робіт на здобуття ступенів вищої освіти «бакалавр» і «магістр» для студентів філологічного факультету розроблено у відповідності до нормативних програм підготовки вчителів англійської, німецької мов і зарубіжної літератури у закладі вищої освіти.

Мета розробки полягає в тому, щоб забезпечити здобувачів вищої освіти необхідним теоретичним та інструктивним матеріалом з роботи над курсовими і дипломними проектами за обраними дисциплінами, з визначення розділів та підрозділів роботи, написання вступу і висновків роботи, оформлення літературних джерел, технічного оформлення наукових доробок такого виду. Якісні та кількісні параметри підготовки вчителя іноземної мови мають відповідати вимогам його кваліфікаційної характеристики, згідно з якою фахівець готується до здійснення навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в різних типах закладів освіти.

Методичні рекомендації містять вказівки з оформлення структурних компонентів робіт, визначенні їх змісту, написання змістових частин, оформлення літературних джерел і додатків.

Методичні рекомендації пропонують зразки складання змісту роботи відповідно обраної теми і дисципліни, приклади оформлення вступної частини курсової і дипломної роботи, написання висновків та оформлення літератури.

Методична розробка допомагає здобувачам у підготовці до успішного захисту курсової/дипломної роботи і отриманні кваліфікації «Бакалавр / «Магістр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Англійська мова і література»)). Вчитель англійської, німецької мов та зарубіжної літератури».

У процесі підготовки наукової роботи здобувачі та їх керівники орієнтуються на такі документи: «Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького», протокол № 6 засідання Вченої ради МДПУ від 30.10.2019 р., «Положення про академічну доброчесність в МДПУ імені Богдана Хмельницького» і «Кодекс академічної доброчесності МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 30.10.2020р.).

В якості технологічних рішень як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності використовуються безкоштовні програми перевірки на плагіат і придбана університетом у 2021 р. програма “Unicheck”.

Автори сподіваються, що методична розробка стане корисним матеріалом для здобувачів вищої освіти, допоможе їм під час самостійної роботи в підготовці до написання і захисту курсових і дипломних робіт.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ

Під час навчання в університеті студенти виконують навчально-наукові (курсова робота) та кваліфікаційні (бакалаврська, дипломна) роботи. Кваліфікаційна робота є формою підсумкової атестації здобувача вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем. Її захистом перед державною комісією завершується курс навчання в бакалавраті /магістратурі за програмою підготовки спеціаліста.

Курсова робота – це самостійне навчально-наукове дослідження студента, яке виконується з певного курсу або з окремих його розділів. Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, якими оволоділи студенти за час навчання, та їх застосування під час комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсових робіт має відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Вона затверджується на засіданні кафедри. Виконання курсових робіт визначається графіком.

Виконання курсових робіт направлене на досягнення наступних цілей:

- ґрунтовне засвоєння необхідного теоретичного матеріалу та закріплення навичок експериментальної роботи згідно з завданням керівника;
- уміння використовувати набуті знання в конкретній ситуації;
- уміння теоретично обґрунтувати одержані результати;
- знання і вміння виконувати наукове дослідження відповідно до вимог освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»);
- здатність чітко формулювати набуті результати та робити з них висновки;
- грамотно, без помилок, написати текст роботи відповідно до правил оформлення наукової документації;
- уміння логічно побудувати доповідь, захистити сформульовані положення та висновки;
- проявити здібності до самостійного пошуку розв'язання задачі.

Матеріали курсової роботи можуть бути використані для подальшої дослідницької роботи - написання дипломної роботи.

Основні вимоги до написання курсової роботи:

- курсова робота виконується на одну з тем, що запропонована кафедрою методики викладання германських мов або викладачем цієї кафедри;
- курсову роботу пишуть всі студенти II–IV курсу і починають з опрацювання літературних джерел за обраною темою;
- обсяг курсової роботи – 25 сторінок тексту;
- курсова робота виконується державною мовою, або іноземною мовою, що вивчається;

- курсова робота повинна мати чітку структуру з виділенням окремих частин роботи, абзаців, нумерацією сторінок, правильним оформленням посилань, виносок, цитат, висновків і списку використаних джерел (20-25 одиниць, переважно останніх років);
- Обов'язковими компонентами курсової роботи мають бути дослідницьке завдання (для курсової роботи з лінгвістики) та експеримент, або розробка навчально-методичних матеріалів або розробка уроку (з методики навчання іноземних мов);
- оформлення курсової роботи має відповідати естетичним і орфографічним нормам.

Студентам надається право обирати тему з числа визначених кафедрою.

Дипломна робота – це кваліфікаційне навчально-наукове дослідження студента, яке виконується на завершальному етапі навчання у закладі вищої освіти. Вона має комплексний характер і пов'язана з використанням набутих студентом знань, умінь та навичок зі спеціальних дисциплін.

В дипломній роботі розглядається конкретна наукова лінгвістична чи методична проблема: узагальнюються та критично осмислюються теоретичні передумови її вирішення, розробляються положення та рекомендації з практичного використання та впровадження отриманих результатів у практиці навчання.

Виконання дипломної роботи передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань. У більшості випадків дипломна робота є поглибленою розробкою теми курсової роботи студента-випускника.

Основні вимоги до написання дипломних робіт:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану певної галузі науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери;
- вивчення та критичний аналіз монографічних і періодичних видань з теми;
- вивчення та характеристика історії досліджуваної проблеми та її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права та надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- чітка характеристика предмета, мети і методів дослідження, опис та аналіз проведених автором експериментів;
- узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та практичні рекомендації.

Підготовка й виконання курсової/дипломної роботи складається з кількох етапів:

- вибір напрямку дослідження;

- визначення теми роботи;
- опрацювання фактичного (ілюстративного) матеріалу;
- аналіз наукової літератури за напрямком дослідження;
- складання плану написання роботи;
- викладення результатів власного дослідження;
- оформлення тексту роботи та отримання відгуку керівника;
- доопрацювання роботи після відгуку та підготовка її остаточного варіанта до захисту;
- офіційний захист роботи.

При виконанні курсової/дипломної роботи здобувач вищої освіти повинен самостійно опрацьовувати наукову літературу, вивчати матеріали періодичних наукових видань, осмислювати різні точки зору та підходи до проблеми, що досліджується, аргументувати власну позицію, окреслити сфери практичного застосування отриманих у ході виконання роботи результатів, що сприятиме збагаченню теоретичних знань та практичних умінь здобувача та розширенню його професійного кругозору.

При максимальній самостійності процесу дослідження здобувач вищої освіти повинен активно співпрацювати з науковим керівником, а саме: обговорювати проблему, що досліджується, звітувати про стан виконання курсової/дипломної роботи, повідомляти про отримані результати, враховувати рекомендації та зауваження, брати їх до уваги в подальшій роботі.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Структура і зміст *курсової/дипломної роботи з теоретичного курсу англійської мови* визначається вибраною темою та її певними особливостями. Проте, незалежно від конкретної тематики, кожна курсова /дипломна робота має такі складові:

- титульну сторінку;
- зміст;
- вступ;
- текст роботи (2 – 3 розділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (у разі потреби).

Титульна сторінка, яка оформлюється за встановленим зразком (Додаток 1, 2), є першою сторінкою курсової /дипломної роботи, проте номер на ній не проставляється.

ЗМІСТ містить вступ; заголовки розділів і підрозділів (якщо вони є); висновки; список використаних джерел; додатки (якщо вони є), із вказівкою номера сторінки (Додаток Г-Ж).

Завдання на курсову/дипломну роботу формулюється за затвердженою на засіданні випускаючої кафедри формою (Додаток Л, М).

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів повинен розташовуватись стовпцем. Ліворуч в алфавітному порядку наводять умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, праворуч – їх детальне пояснення.

У **ВСТУПІ** обґрунтовується вибір теми роботи, її актуальність, визначаються основна мета, конкретні завдання, об'єкт і предмет дослідження та методи аналізу, встановлюється наукова новизна роботи, теоретична значущість і практична цінність одержаних результатів, апробація результатів дослідження та публікації, описується структура роботи, де, зокрема, зазначається кількість опрацьованих джерел і джерел ілюстративного матеріалу (Додаток З, К).

Актуальність проблеми, яка зумовила вибір теми дослідження, формулюється як доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми.

Мета дослідження – це авторська стратегія в одержанні нових знань про об'єкт та предмет дослідження. Формулювання мети дослідження спрямоване на кінцевий результат, який має одержати дослідник у науковій діяльності.

Мета завжди відображає спрямованість наукового пошуку на одержання нових знань та їх експериментальну апробацію. Тобто, якщо в *темі дослідження* розкривається *те, що і для чого досліджується*, то в *меті* зазначається не тільки *що досліджується*, але й *яким чином буде відбуватися дослідження*.

Мета дослідження поділяється на низку більш конкретних завдань.

Завдання дослідження – це конкретизація загальної мети з урахуванням предмета дослідження (Додаток 3, К).

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта – саме на ньому повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає тему роботи.

Отже, об'єкт дослідження виступає загальною сферою пошуку, а предмет – те конкретне, що виявляється. Один і той же об'єкт може досліджуватися в різних аспектах.

Важливою вимогою є відповідність предмета об'єкту дослідження. Предмет – більш вузьке поняття, ніж об'єкт, він – частина, елемент об'єкта. Визначивши об'єкт та предмет дослідження, можна сформулювати мету наукового дослідження.

Матеріал дослідження – це інформаційні джерела, що використані для досягнення поставленої в курсовій/дипломній роботі мети.

Під час підготовки курсових/дипломних робіт з лінгвістики та методики навчання іноземних мов використовуються такі **методи наукового пошуку**: індукція, дедукція, аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, класифікація, моделювання, абстрагування, критичний аналіз літературних джерел, вивчення та узагальнення позитивного досвіду роботи вчителів, наукове спостереження, пробне навчання, експеримент, тощо.

Індукція є формою наукового пізнання, що спрямоване на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків, узагальнення емпіричних даних на основі логічних висувань від конкретного до загального, від відомого до невідомого. Індуктивний метод використовується дослідником після збору окремих суджень з проблеми дослідження, на основі яких робиться загальний висновок.

Індуктивні знання мають імовірний характер, бо вони завжди виражають припущення про існування певної закономірності. Вірогідність такого припущення перевіряється експериментальним дослідженням. Тому індукція є обов'язковою складовою експерименту, що допомагає визначити причинність досліджуваних явищ, з'ясувати, чому одні з них спричиняють зміни інших.

Дедукція виводиться шляхом висувань від загального до конкретного і тому дає вірогідні знання, а не імовірні (як індукція). Основою дедуктивного методу виступають наукові положення і постулати, що не вимагають дослідно-експериментального підтвердження, а сприймаються як аксіоми.

Дедуктивний метод також використовується після збору необхідної інформації з проблеми дослідження, на основі якого із загальних висновків робляться окремі висновки й судження.

Індукція виявляє окреме як загальне, а дедукція виводить окреме із загального.

Особливу роль у дослідженні відіграють методи аналізу та синтезу.

Аналіз – це спосіб наукового дослідження, при якому конкретне явище розкладається на складові частини.

Синтез – протилежний аналізу спосіб, що полягає у дослідженні явища в цілому, на основі об'єднання пов'язаних між собою елементів в єдине ціле. Синтез дозволяє узагальнювати поняття, закони, теорії.

За допомогою аналізу виділяються й досліджуються окремі ознаки предмета чи явища. Це дає можливість вивчити його структуру, відокремити суттєві риси від несуттєвих, розкрити різнобічні зв'язки предмета, що розглядається, з іншими предметами реальності, з'ясувати властиві йому протиріччя. Але виділені в такий спосіб ознаки є недостатніми, оскільки вони досліджуються окремо і не зіставляються між собою. Для того, щоб розглянути їх як елементи цілого, використовується синтез, що встановлює єдність складових предмета.

Порівняння – це метод, за яким відбуваються зіставлення досліджуваних предметів та встановлення їх подібності або відмінності.

Для досягнення правильних результатів у процесі порівняння необхідно дотримуватися таких вимог:

- зіставляти тільки однорідні об'єкти чи поняття;
- порівнювати предмети за тими ознаками, які мають суттєве значення.

Метод класифікації використовується на початкових стадіях дослідження і дає можливість упорядкувати та класифікувати явища на основі визначення їх однорідності. Тим самим класифікація відкриває шляхи подальшого наукового пізнання.

Ефективність класифікації залежить від вибору єдиних ознак, за якими вона відбувається. Неточність такого вибору є типовою помилкою студентських досліджень, що заважає усвідомити та чітко охарактеризувати зміст явищ і процесів, що вивчаються.

Моделювання – це штучна система, яка відображає з певною точністю властивості об'єкта, що досліджується. Побудова моделі, як правило спрощує оригінал, узагальнює його. Це сприяє упорядкуванню і систематизації інформації про нього.

Кожна модель має фіксувати найголовніші риси об'єкта вивчення. Дрібні фактори, зайва деталізація, другорядні явища ускладнюють саму модель та заважають її теоретичному дослідженню.

Критичний аналіз літературних джерел – це огляд відповідної наукової літератури, щоб не витратити часу і зусиль на "відкриття", які вже давно зроблені з дотриманням принципів академічної доброчесності, тобто правил посилення на джерела інформації у випадку використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Вивчення та узагальнення позитивного досвіду роботи вчителів є також надзвичайно важливим методом дослідження, тому що майстри педагогічної праці нерідко знаходять прийоми та методичні рішення, використання яких значно підвищує ефективність освітнього процесу.

Наукове спостереження має цінність лише тоді, коли воно підпорядковане певній меті. Спостереження мають бути цілеспрямованими.

Особливої цінності набувають спостереження, зафіксовані за допомогою технічних засобів. Результати зафіксованих спостережень можуть доповнюватися контрольними роботами, стандартизованими та не стандартизованими тестами, протокольними матеріалами. Кваліфікована класифікація спостережень – цінний матеріал для розробки методичних рекомендацій.

Пробне навчання – це дослідження, побудоване переважно на ерудиції та педагогічній інтуїції вчителя, який здійснює науковий пошук. У цьому випадку вчитель, спираючись на власний досвід, без глибокого і тривалого вивчення проблеми здійснює пошук, завдяки якому підтверджується або спростовується висунуте і первинно обґрунтоване допущення, спрямоване на удосконалення окремих аспектів процесу навчання іноземної мови.

У пробному навчанні досліджується первинна робоча гіпотеза вчителя. План дослідження та етапи його проведення визначаються за умов значного скорочення добору можливих варіантів навчання. Запропонований варіант вирішення методичної проблеми без зволікань проходить випробування в освітньому процесі і відразу ж оцінюється його ефективність.

Під **експериментом** розуміють науково поставлений дослід, заснований на ретельному вивченні варіювання явища, яке досліджується, при можливому урівноваженні всіх інших значущих факторів.

У методиці навчання іноземних мов види експериментів визначаються за трьома ознаками:

- 1) за значущістю дослідження – розвідувальний та основний/ базовий експеримент;
- 2) за умовами проведення – природний і лабораторний експеримент,
- 3) за складністю організації – односерійний та багатосерійний, однофакторний та багатофакторний, прямий і перехресний експеримент тощо.

Розвідувальний експеримент за своєю організацією він наближається до пробного навчання. *Основний експеримент* найчастіше є природним, тобто таким, що реалізується у звичайному навчальному процесі. Проте йому може передувати лабораторний експеримент (індивідуальний або груповий), який проводиться у штучних умовах. *Природний експеримент* потребує значної підготовки. Він може проводитися лише тоді, коли розроблена методика його проведення і підготовлені експериментальні матеріали.

Наукова новизна – це коротка анотація нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих.

Теоретична значущість є інтегральною характеристикою впливу проведеного дослідження на ідеї та методи, комплексним показником його перспективності, доказовості, концептуальності.

Практична цінність включає обґрунтування нової дидактичної чи методичної системи, рекомендації, вимоги, пропозиції.

У визначенні практичної цінності треба вказати, де і з якою метою можна використовувати результати та висновки дослідження, в якому вигляді

вони подані (методичні рекомендації, правила, програми та ін.), який соціальний та психолого-педагогічний ефект очікується від їх упровадження (підвищення рівня освіти, культури особистості, сформованості вмінь тощо).

Апробація результатів дослідження – це наведення даних щодо участі автора в конференціях, колоквиумах та щодо публікацій.

Структура курсової/дипломної роботи вказується таким чином: *“Логіка дослідження зумовила структуру дипломної роботи: вступ, ... розділи, висновки, список використаних джерел із ... найменувань, ... додатків. Загальний обсяг ... сторінок”*.

Зразки визначення актуальності, мети, об’єкта, предмета, наукової новизни, теоретичної значущості та практичної цінності дослідження наведені у додатках.

Текст роботи складається з 2–3 розділів приблизно однакового обсягу. Залежно від обраної теми можна чітко вирізняти теоретичну та практичну частину або здійснювати наскрізне дослідження з паралельним обґрунтуванням теоретичних викладок та їх ілюстрацією за допомогою фактичного матеріалу. Практична частина курсової або дипломної роботи з методики містить опис виконаного дослідницького завдання та розробки навчально-методичних матеріалів, використаних студентом під час педагогічної практики.

Розділи, якщо цього потребує логіка викладення тексту, поділяються на підрозділи, пункти або підпункти, які мають свої заголовки. Кожний підрозділ має завершуватись конкретними висновками і бути логічно пов’язаним з наступним.

У **першому розділі** наводиться аналітичний огляд вітчизняних та зарубіжних публікацій з обраної теми, викладаються теоретичні положення, які є важливими для розв’язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети, розкривається ступінь розробки проблеми в сучасній науковій літературі, дається визначення використаним у роботі термінам і поняттям, узагальнюються підходи до розв’язання проблеми. Залежно від обраної теми дається огляд питання, зазначається, хто саме і під яким кутом зору розглядав досліджувану проблему. Тут також можуть наводитися дані про характер матеріалу, обраного для дослідження.

Неприпустимим є анування праць за темою роботи без викладу власної позиції дослідника. Якщо автор наукової праці не погоджується з позиціями попередників, то треба не тільки відхиляти їх, а й давати обґрунтовані докази неправильності підходів, і навпаки, якщо він поділяє думку когось із мовознавців, приєднується до неї, йому необхідно це також аргументувати.

Виклад матеріалу має бути чітким, послідовним і логічним (здебільшого за методом дедукції – від загального до окремого). Теоретичні положення мають ґрунтуватися на вивчених та проаналізованих даних достатньої кількості наукових джерел та підкріплюватися відповідними посиланнями. При викладенні матеріалу рекомендується використовувати широкий спектр зв’язувальних текстових елементів (наприклад, вставних фраз безособового характеру), таких, як *Останнім часом дослідження з ...; Згідно з даними ...; Як показують новітні в*

галузі ...; У контексті сучасної парадигми досліджень ...; Сучасна лінгвістика демонструє зростаючий інтерес до ...; При вивченні ... значну увагу науковці приділяли ...; Подальший розвиток досліджень з ...; У світлі вищесказаного ...; Як уже зазначалося ...; На наш погляд ...; Отже ...; Необхідно зазначити, що ...; Відомо (загальновідомо), що ...; З огляду на ...; Встановлено, що ...; Відправною точкою ... у визначенні ... було ...; Поділяючи точку зору ... ми вважаємо ...; Беручи до уваги ...; З іншого боку ...; Нарешті ...; Передусім ...; По-перше ...; Аналіз вербального вираження ... свідчить про ...; Звернення до концепції ...; Уявлення про ...; Когнітивний (комунікативний, антропоцентричний) підхід до вивчення ...; Як стверджує ...; У більшості праць ...; Специфіка ... полягає в ...; Незважаючи на ...; Поштовхом для створення ...; При цьому ... тощо.

У разі синонімії наукової термінології, релевантної до досліджуваної теми, в дипломній роботі необхідно подати всі опрацьовані варіанти термінів з посиланням на джерело та обґрунтувати вибір терміна, який використовуватиметься в роботі (синонімія термінології не характерна для наукової роботи).

Крім теоретичної частини, курсова/дипломна робота, як правило, включає практичну (**другий/третій розділ**), в якій здобувач вищої освіти показує вміння виконувати власне дослідження на фактичному або експериментальному матеріалі, робити самостійний якісний аналіз досліджуваних явищ, робити узагальнення, встановлювати зв'язки між певними явищами, наприклад, зазначати закономірності функціонування мовних одиниць, пояснювати специфіку їх вживання, вказувати на їхні структурні особливості та системні характеристики. Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати уміння аргументувати свої висновки. Загалом здобувач вищої освіти повинен опрацювати 350–400 прикладів з обраного фактичного матеріалу, що дасть йому змогу зробити ґрунтовні висновки, статистичний аналіз або, якщо курсова з методики, методично розробити урок чи фрагмент уроку, впроваджуючи досліджені аспекти в практику навчання.

Одним із обов'язкових завдань виконання практичної частини курсової роботи з методики навчання іноземних мов є експериментальна апробація досліджуваного в курсовій роботі методичного аспекту протягом педагогічної практики на IV курсі. Зміст практичної частини складають навчально-методичні матеріали, розроблені самостійно чи дібрані здобувачами вищої освіти-практикантами з різних джерел та апробовані ними в освітньому процесі з іноземної мови.

Це можуть бути тематичні серії чи комплекси вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок чи вмінь, тематичні добірки мовного чи мовленнєвого матеріалу для фонетичної чи мовленнєвої зарядок, тематичні добірки ігор, пісень, віршів, конкурсів для позакласного заходу з іноземної мови, фрагменти уроків з навчання читання чи аудіювання з серією до- та післятекстових вправ тощо.

Методичні розробки, апробовані здобувачами-практикантами в освітньо-виховному процесі з іноземної мови та представлені ними у практичній частині курсової роботи, свідчать про їх уміння розробляти цікаві прийоми із метою

навчання, освіти, розвитку і виховання різних вікових категорій школярів засобами іноземної мови, складати серії та комплекси вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмій учнів, добирати мовний і мовленнєвий матеріал згідно з проблемою дослідження, виготовляти наочні навчально-методичні посібники тощо.

При викладенні результатів дослідження в практичній частині можуть стати в нагоді такі кліше й звороти: *У цій роботі ...; Наступний приклад являє собою ...; Таким чином, виконаний аналіз доводить, що ...; Загалом проведене дослідження дає можливість стверджувати, що ...; У ході дослідження були проаналізовані ...; Результати роботи дають підстави вважати, що ...; У центрі нашої уваги ...; У процесі дослідження виникла необхідність ...; Ми встановили ...; У результаті дослідження було помічено ...; Як показало наше дослідження ...; Як свідчать результати аналізу ...; Аналіз мовного матеріалу показав ...; Застосування ... методу (аналізу) дало змогу встановити ...; Механізм відтворення ...; Аналіз мовних засобів ... показав ...; Керуючись принципом ...* тощо.

Для підтвердження власних аргументів посиланнями на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити **цитати**. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, викладений автором. В теоретичній частині на одній сторінці тексту необхідно надавати приблизно 2-3 цитати різних авторів.

Не можна допускати академічного плагіату, тобто оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. З цією метою здобувачеві необхідно правильно оформлювати посилання на цитати інших осіб з проблеми, що досліджується.

Загальні **вимоги до цитування** такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні без перекручення авторського тексту позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерела;

д) цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім, це знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження

компілятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу.

Коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, тоді в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на яке дано посилання в роботі.

При згадуванні в тексті прізвищ учених-дослідників ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (А. П. Загнітко, а не Загнітко А. П., як це прийнято в списках використаних джерел).

Посилання в тексті курсової/дипломної роботи оформлюються за наступними зразками: "... у праці Т. А. Казакової [15, с.23] ...", "В. Н. Комиссаров [19, с. 64] увів поняття ...". Якщо дається посилання на працю двох авторів – [19, с. 64; 22, с.18-20]. Посилання в дужках на кілька різних авторів подаються через крапку з комою – [19; 57; 31].

Ілюстративний матеріал (окремі слова і вирази) наводяться курсивом, в лапках (також курсивом) подаються цитати з посиланням на автора та через кому на сторінку (прямим шрифтом) - "*What's the matter? "I don't know. I just feel terrible"* [32, с. 65].

На всі таблиці дипломної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" пишуть скорочено, наприклад: "... в табл. 1.2". У повторних посиланнях вживають скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3".

Після основного тексту роботи з нової сторінки подаються загальні **ВИСНОВКИ**, які є логічним завершенням дипломної роботи. У висновках стисло підсумовуються результати дослідження відповідно до поставлених завдань і з особливим акцентом на його практичних аспектах, висловлюється і обґрунтовується власна точка зору студента на вивчену проблему, окреслюються перспективи її подальшої наукової розробки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, на які є посилання в основній частині курсової/дипломної роботи, наводять у кінці тексту, починаючи з нової сторінки. Бібліографічні описи посилань у переліку наводять відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (Додаток О) у такому порядку:

1) наукові джерела у алфавітному порядку "кирилицею" (українська, російська, білоруська, болгарська мови, тощо);

2) наукові джерела у алфавітному порядку "латиницею" (англійська, німецька, французька, італійська, іспанська мови, тощо);

3) джерела написані іншими мовами (арабською, грузинською, японською на івриті, тощо) подаються у латинській транслітерації;

4) джерела ілюстративного матеріалу (газети, журнали, художні твори, посилання на "сторінки" Інтернету) подаються спочатку кирилицею, а потім латиницею.

У списку використаних джерел повинні переважати новітні видання. Автор роботи відповідає за правильне оформлення бібліографічних посилань і цитат.

ДОДАТКИ слід оформлювати як продовження тексту на його наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. В правому верхньому кутку рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово “Додаток” з літерою алфавіту, наприклад, “Додаток А”.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Курсова/дипломна робота має бути виконана і оформлена з дотриманням усіх технічних вимог до наукових робіт.

Текст роботи має бути набраний на комп'ютері на одному боці стандартного аркуша А4 білого паперу шрифтом Times New Roman кеглем 14, через 1,5 інтервали до 30 рядків на сторінці.

Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 30 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Під час виконання курсової/дипломної роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст. Скорочення слів і словосполучень у курсовій/дипломній роботі виконують відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Структурні елементи **«ЗМІСТ»**, **«ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ»**, **«ВСТУП»**, **«РОЗДІЛ 1...»**, **«ВИСНОВКИ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»** не нумерують, а їх назви слугують заголовками структурних елементів. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки. Заголовки структурних елементів тексту і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапок в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів тексту слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається. Відстань між заголовками і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше, ніж два рядки.

Не допускається розміщення назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту. Оформлення тексту, ілюстрацій і таблиць та їх виконання повинно відповідати вимогам цього стандарту з урахуванням можливостей комп'ютерної техніки.

Нумерація сторінок

Сторінки курсової/дипломної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись постійної нумерації впродовж усього тексту наукового дослідження. Номер сторінки розміщують у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці.

Титульний лист включають до загальної нумерації сторінок курсової/дипломної роботи. Текст змісту курсової/дипломної роботи також включають до загальної нумерації сторінок. Нумери сторінок на них не проставляють. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Нумери сторінок на них не проставляють.

Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти курсової/дипломної роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи курсової/дипломної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладу тексту і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1,2,3 і т.д. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номеру підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 і т.д. Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту, або з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад 1.1.1, 1.1.2 тощо. Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою, наприклад, 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 і т.д. Якщо розділ або підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його не нумерують.

Ілюстрації

Ілюстрації (графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати в курсовій/дипломній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у курсовій/дипломній роботі. Ілюстрації повинні мати назву. Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформляють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці має бути посилання в тексті курсової/дипломної роботи. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 3.1 – перша таблиця третього розділу. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під другою, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її заголовки. При поділі таблиці на частини допускається її заголовки замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. В правому верхньому кутку рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово “Додаток ___” і буква української абетки, що позначає додаток.

ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ З ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗВО

Захист курсових/дипломних робіт з філологічних дисциплін та методики викладання англійської мови проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в терміни, визначені навчальним планом і згідно з графіком освітнього процесу, який затверджується ректором університету.

До захисту курсової/дипломної роботи здобувач повинен підготувати доповідь, розраховану на 5-7 хвилин, а також ілюстративний матеріал (наочне приладдя, презентацію) для членів екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти (дипломні роботи): роздаткові матеріали та презентація роботи в комп'ютерній програмі Power Point у вигляді слайдів, які демонструються на екрані під час захисту та висвітлюють основні теоретичні положення та практичні результати проведеного дослідження.

У доповіді здобувач висвітлює актуальність, мету і завдання курсової/дипломної роботи з перекладу, коротко характеризує основний зміст роботи, методику і результати проведених досліджень, оголошує висновки та пропозиції. Читати доповідь під час захисту не рекомендується.

Екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти на закритому засіданні оцінює кожну дипломну роботу.

Захист дипломних робіт з філологічних дисциплін і методики навчання іноземних мов закінчується виставленням оцінок у національній шкалі оцінювання та в системі ЄКТС відповідно до розроблених і затверджених кафедрою критеріїв.

При виставленні оцінки береться до уваги: якість змісту дослідження; оформлення дипломної роботи; публікації, доповідь під час захисту та презентація результатів дослідження; відповіді на запитання та зауваження членів екзаменаційної комісії із захисту курсових/дипломних робіт і присутніх; рецензія експерта-науковця, викладача іншого вищого навчального закладу; відгук наукового керівника.

Оцінка дипломної роботи з філологічних дисциплін і методики навчання іноземних мов здійснюється за 100-бальною шкалою: 1) якість виконаної дипломної роботи – до 60 балів; 2) участь у конференціях та публікації – 10 балів; 3) захист і презентація результатів дослідження – до 30 балів.

Критерії оцінювання результатів виконання та захисту дипломних робіт з філологічних дисциплін і методики навчання іноземних мов

п/п.	Критерії	Зміст оцінювання критеріїв	Оцінка в балах
.	Наявність основних компонентів структури роботи (вступ, три розділи, висновки, список теоретичних джерел, список довідкової літератури, джерела ілюстративного матеріалу, додаток, резюме) – <i>усього 5 балів</i>	усі компоненти присутні	5
		один компонент відсутній	2
		декілька компонентів відсутні	0
.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до дипломної роботи – <i>усього 5 балів</i>	повна відповідність	5
		незначні помилки в оформленні	4
		значні помилки в оформленні, мовні помилки	2
		оформлення переважно невірне, грубі мовні помилки	0
.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам (визначення мети і завдань дослідження, мотивація актуальності теми, характеристика ступеня її наукового освоєння, пояснення структури дипломної роботи) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна (незначні помилки у побудові вступу)	8
		відповідність часткова (значні помилки у побудові вступу)	4
		не відповідає вимогам	0

.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам (відповідність обраних наукових першоджерел заявленій у дипломній роботі проблематиці, наявність і аргументованість аналізу наукових першоджерел) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням (доказ тих теоретичних положень, які були окреслені в першому розділі) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам (наявність практичних розробок та опис результатів експерименту) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0

.	Участь у конференціях, публікації	повна відповідність	10
ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ			
.	Змістовність доповіді – усього 10 балів	доповідь змістовна і логічна	10
		доповідь недостатньо змістовна і логічна	6
		доповідь поверхова	2
		доповідь відсутня	0
.	Якість презентації – усього 10 балів	презентація логічна і відображає зміст доповіді	10
		презентація виконана неохайно і нелогічно	6
		презентація не відповідає змісту доповіді	2
		презентація відсутня	0
.	Відповіді на запитання комісії – усього 10 балів	відповіді на запитання комісії повні, послідовні, глибокі	10
		неповні або поверхові відповіді на запитання	6
		відповіді незадовільні	2
		відповіді відсутні	0
	Разом		100

Результати захисту курсової/дипломної роботи з філологічних дисциплін і методики викладання іноземних мов визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» за національною шкалою оцінювання та кількістю балів за шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка, виставлена екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти, є кінцевою і опротестуванню не підлягає.

Дипломні роботи, які пройшли процедуру захисту, протягом 3-х днів після завершення роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти, передаються до архіву на зберігання.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВИХ/ДИПЛОМНИХ РОБІТ З ЛІНГВІСТИКИ

1. Перекладацькі трансформації, пов'язані з десемантизацією англійських слів.
2. Прийоми узагальнення висловів з різним цільовим спрямуванням в англійській мові та способи їх перекладу (на матеріалі текстів різних жанрів).
3. Стилістичні функції основних типів синтаксичних зв'язків в англійському реченні та відображення їх у перекладі (на матеріалі текстів різних жанрів.)

4. Відтворення новітньої політичної лексики як засіб поповнення словникового складу (на матеріалі англійської та української мов)
5. Мовна варіативність неологізмів в англійській та українській мовах (на матеріалі ЗМІ останнього десятиріччя).
6. Компаративний аналіз відтворення засобів опису політичних явищ в англійській та українській мові.
7. Французькі запозичення в англійській мові та шляхи їх відтворення українською.
8. Німецькі запозичення в англійській мові та шляхи їх відтворення українською.
9. Засоби передачі у перекладі художнього твору алюзійних елементів (на матеріалі художньої літератури ХХ ст.).
10. Особливості передачі ігрових моделей у перекладі творів для дітей (на матеріалі англійської літератури).
11. Особливості перекладу власних назв в англійських казках.
12. Типологія та переклад засобів комічного в художніх творах про дітей в сучасній англійській літературі.
13. Особливості перекладу орієнтальної лексики у творах Р.Кіплінга.
14. Англійські фразеологізми з компонентом найменування явищ природи та довкілля, їх переклад українською.
15. Емфатичні конструкції англійської мови, їх українські відповідники.
16. Кліше в англійській газетно-інформаційних текстах та особливості їх перекладу українською мовою.
17. Особливості перекладу реалій світу природи в англійській поезії.
18. Засоби передачі іронії та каламбурів при перекладі англійських художніх текстів українською мовою.
19. Засоби відтворення гендерно-маркованих одиниць в українських перекладах творів англійської художньої літератури.
20. Засоби досягнення еквівалентності при перекладі поетичних творів (на матеріалі англійської та української мов).
21. Функціонування біблеїзмів в розмовній мові та мові ЗМІ та особливості їх перекладу (на матеріалі англійської та української мов).
22. Мовні засоби вираження стратегій ввічливості в стереотипній поведінці персонажів американських та українських літературних творів та особливості їх відтворення в перекладі.
23. Особливості використання та перекладу евфемізмів в мові сучасних ЗМІ та підмові соціології (на матеріалі англійської та української мов).
24. Засоби передачі еквівалентності англійських ідіом в перекладі українською мовою.
25. Особливості відтворення в українському перекладі мовних одиниць часової семантики (тривалості-моментальності).
26. Засоби відтворення лексико-семантичного поля на позначення етикету в українському перекладі.
27. Компаративний аналіз лексико-семантичних і структурних особливостей англійських термінів (на матеріалі...).

28. Мовні засоби вираження емоційного концепту "страх" та особливості його перекладу.
29. Засоби вираження денотативного та конотативного значення фразеологізмів мовою перекладу.
30. Етнолінгвістичні особливості паремій та їх переклад.
31. Функціонування та переклад метафоричної гіперболи в текстах художнього стилю.
32. Відтворення конотативного значення прикметників, що характеризують інтелектуальну діяльність мовою перекладу.
33. Переклад соціально-маркованої лексики (на матеріалі англomовних фільмів).
34. Діахронічні та синхронічні варіації значення фразеологічних одиниць англійської мови як результат впливу мовної картини світу та особливості їх перекладу українською мовою.
35. Полісемія у терміносистемі економіки англійської мови та особливості її відтворення засобами української мови
36. Концептуальна еквівалентність перекладу метафори .
37. Порівняльний аналіз лінгвостилістичних характеристик англо-україномовного наукового дискурсу.
38. Реалізація категорії визначеності-невизначеності у науковому дискурсі як проблема перекладу.
39. Лексичні засоби оцінки у науковому дискурсі (на матеріалі англо-українських перекладів науково-популярних статей у періодичних виданнях.)
40. Сучасні тенденції у термінологічній номінації.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВИХ/ДИПЛОМНИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Теми курсових робіт з Методики вивчення іноземної мови (IV курс)

1. Робота з країнознавчим матеріалом як фактор розвивального навчання на уроці англійської мови.
2. Реалізація принципу наочності під час навчання англійської мови на початковому ступені.
3. Реалізація принципу індивідуалізації в освітньому процесі з англійської мови.
4. Реалізація принципу взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності на уроці англійської мови.
5. Шляхи оптимізації процесу вивчення англійської мови в закладі середньої освіти.
6. Забезпечення в навчанні англійської мови ефективного функціонування системи «вчитель – підручник – учень».
7. Використання творів дитячої літератури на уроках англійської мови на початковому ступеню навчання.
8. Організація і проведення тижня англійської мови в школі.

9. Формування соціокультурної компетентності учнів загальноосвітньої школи на уроці англійської мови.
10. Розвиток навичок креативного мислення через спілкування в контексті оновлення змісту освіти і технологій навчання англійської мови.
11. Використання сучасних підходів до навчання англійської мови в закладах середньої освіти.
12. Використання міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови.
13. Проведення позакласної роботи з англійської мови на початковому ступені навчання.
14. Особливості підготовки і проведення нестандартних уроків з англійської мови на молодшому/ середньому етапі навчання англійської мови.
15. Особливості організації і проведення уроку-змагання в 7 класі школи з поглибленим вивченням англійської мови.
16. Шляхи розширення іншомовної комунікативної компетентності учнів основної школи.
17. Врахування індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання англійської мови.
18. Особливості раннього шкільного навчання англійської мови як фактор оптимізації вивчення мови.
19. Особливості навчання англійської мови в початковій (основній, старшій) школі.
20. Використання новітніх методик у процесі розвитку соціокультурної компетентності учнів на уроках англійської мови.
21. Організація групової роботи учнів на уроці англійської мови в основній школі.
22. Організація колективної навчальної діяльності у формі проектних робіт на уроці англійської мови.
23. Організація парної роботи учнів на уроках англійської мови з опорою на зображальну наочність.
24. Особливості застосування “warm-up activities” на середньому етапі вивчення англійської мови.
25. Система фонетичних вправ для навчання та контролю англійської вимови в закладі середньої освіти.
26. Організація роботи над вимовною стороною спілкування на початковому етапі навчання англійської мови.
27. Методика проведення фонетичної зарядки на уроці англійської мови.
28. Створення умов для успішної фонетичної іншомовної підготовки учня.
29. Використання римівок для навчання вимови на уроках англійської мови.
30. Шляхи подолання труднощів у навчанні учнів граматики англійської мови на середньому етапі.
31. Навчання вживання граматичних структур Present Continuous та Present Indefinite в усному мовленні.
32. Особливості навчання граматичних часів англійського дієслова.
33. Використання граматичних ігор у навчанні англійської мови на початковому етапі.

34. Шляхи подолання морфолого-синтаксичних труднощів під час засвоєння різноманітних за структурою мовленнєвих зразків у 4-5 класі на уроці англійської мови.
35. Навчання вживання в усному мовленні видо-часових форм англійського дієслова.
36. Застосування принципу комунікативної спрямованості в навчанні граматики англійської мови учнів середніх класів.
37. Створення психологічних умов успішного навчання лексики англійської мови на молодшому ступеню.
38. Розширення словникового запасу учнів 8 класу під час вивчення теми «Travelling».
39. Розвиток умінь діалогічного мовлення учнів 6 класу під час вивчення теми “Appearance” на уроці англійської мови.
40. Удосконалення граматичних навичок учнів основної школи на уроках англійської мови.
41. Розвиток умінь монологічного мовлення учнів 9 класу в процесі вивчення теми “Travelling. Sightseeing in New York” на уроці англійської мови.
42. Формування соціокультурної компетентності учнів 7 класу під час вивчення теми “Easter” на уроці англійської мови.
43. Використання ігор під час навчання лексичного матеріалу на уроці англійської мови.
44. Навчання лексики для читання загально-політичної літератури в середніх класах шкіл з поглибленим вивченням англійської мови.
45. Ігрові і змагальні форми роботи під час навчання лексики англійської мови.
46. Шляхи підвищення мотивації мовленнєвої діяльності учнів на уроці англійської мови у 7-8 класах закладів середньої освіти.
47. Комунікативний підхід до навчання англійської мови в закладі середньої освіти як засіб моделювання мовленнєвого спілкування.
48. Методика навчання зв’язного мовлення в 7 класі закладу середньої освіти з поглибленим вивченням англійської мови.
49. Зміст і методика роботи над темами усного мовлення на середньому етапі навчання англійської мови у 7-8 класах закладу середньої освіти.
50. Навчання усного іншомовного спілкування з використанням рольової гри в 5 класі закладу середньої освіти.
51. Підготовка тестового матеріалу для контролю вмінь і навичок усного іншомовного спілкування учнів початкової школи.
52. Використання наочності для розвитку монологічного мовлення на середньому етапі навчання англійської мови.
53. Розвиток умінь усного монологічного мовлення учнів на початковому та середньому етапах вивчення англійської мови.
54. Навчання учнів основної школи усного підготовленого монологічного мовлення на уроці англійської мови.
55. Використання підстановчих вправ у навчанні діалогічного мовлення на уроці англійської мови.

56. Навчання англійського діалогічного мовлення з використанням матеріалів для самостійної роботи.
57. Методика навчання англійського діалогічного мовлення за допомогою ситуативно спрямованих вправ.
58. Формування і розвиток умінь і навичок діалогічного мовлення на початковому етапі навчання англійської мови в загальноосвітній школі.
59. Навчання кліше і розмовних формул під час навчання діалогічного мовлення на основі ситуативного мінімуму на уроці англійської мови.
60. Інтенсифікація навчання діалогічного мовлення в 7 класі закладу середньої освіти за допомогою рольової гри на уроці англійської мови.
61. Система адаптивних вправ для індивідуалізованого навчання аудіювання учнів I класу на уроці англійської мови.
62. Система коригуючих та стимулюючих вправ для навчання аудіювання першокласників на уроці англійської мови.
63. Навчання аудіювання фабульних текстів англійською мовою в 5-6 класах закладів середньої освіти.
64. Організація контролю розуміння почутого/ прочитаного англомовного повідомлення молодшими школярами.
65. Використання відеофонограми та друкованих текстів у навчанні англійської мови молодших школярів.
66. Особливості використання навчальних відеофільмів на уроці англійської мови.
67. Психологічні основи навчання читання іншомовних текстів.
68. Організація роботи з англомовним поетичним текстом у 9 класі школи з поглибленим вивченням іноземних мов.
69. Використання системи умовно-мовленнєвих вправ для навчання читання.
70. Особливості використання мультимедійних курсів у навчанні читання англійською мовою на початковому ступені.
71. Навчання домашнього читання текстів англійською мовою в закладі середньої освіти.
72. Система вправ з читання для рубіжного/ підсумкового контролю у навчанні англійської мови в закладі середньої освіти.
73. Навчання читання англійською мовою в 2 класі закладу середньої освіти.
74. Навчання іншомовного інформативного читання на середньому етапі навчання англійської мови.
75. Зміст та навчання читання англійською мовою в 7-8 класах закладу середньої освіти.
76. Індивідуалізація навчання техніки читання англійською мовою на початковому етапі закладу середньої освіти.
77. Організація мовного матеріалу і вправ з використанням опори для навчання читання на уроці англійської мови.
78. Впровадження ігрового компоненту в навчання техніки читання англійською мовою.
79. Комплекс вправ з навчання англійської орфографії з опорою на сформовані орфографічні навички.

80. Особливості навчання англійської орфографії в початкових класах.
81. Навчання письма на уроках англійської мови в початковій школі.
82. Використання письмових мовленнєвих вправ для усунення труднощів у спілкуванні англійською мовою.
83. Організація тестового контролю умінь писемного англійського мовлення.
84. Зарубіжні методичні концепції навчання іншомовного писемного мовлення.
85. Організація комунікативного ігрового навчання англійської мови в 2 класі початкової школи.
86. Використання музичних і рухливих ігор для навчання англійської мови на початковому етапі (1–4 класи) закладу середньої освіти.
87. Гра та ігрова ситуація як один із найефективніших методів навчання на початковому етапі вивчення англійської мови.
88. Гра та ігрова ситуація як один із найефективніших методів навчання на середньому етапі вивчення англійської мови.
89. Використання мовних ігор під час навчання англійської мови учнів початкової школи.
90. Використання пісенних ігор на уроці англійської мови.
91. Використання автентичного пісенного матеріалу в навчанні англійської мови.
92. Навчання віршованого перекладу поетичних творів на уроках англійської мови.
93. Використання віршів та римування на уроці англійської мови на старшому етапі.
94. Реалізація системи тестового контролю іншомовних навичок та вмінь в закладі середньої освіти.
95. Формування готовності учнів до виконання тесту з англійської мови.
96. Організація і проведення поточного тестового контролю в навчанні англійської мови.

Теми дипломних робіт з методики вивчення іноземної мови

1. Розвиток навичок креативного мислення через спілкування в контексті оновлення змісту освіти і технологій навчання англійської мови.
2. Робота з країнознавчим матеріалом як фактор розвивального навчання на уроці англійської мови.
3. Реалізація принципу індивідуалізації навчання в освітньому процесі з англійської мови.
4. Реалізація принципу взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності на уроці англійської мови.
5. Формування соціокультурної компетентності учнів загальноосвітньої школи на уроці англійської мови.
6. Використання мультимедійних технологій на уроках англійської мови.
7. Використання електронних енциклопедій у навчанні англійської мови на старшому етапі.

8. Навчання вживання граматичних структур Present Continuous та Present Indefinite в усному мовленні.
9. Особливості навчання граматичних часів англійського дієслова.
10. Використання сучасних підходів до навчання англійської мови в закладі середньої освіти.
11. Використання міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови.
12. «Вплив уяви учнів на формування/розвиток їх мовленнєвих здібностей (навичок і вмінь) на уроках англійської мови.
13. Особливості підготовки та проведення нестандартних уроків англійської мови на старшому етапі навчання.
14. Система стратегій навчання іншомовного спілкування на старшому етапі навчання англійської мови.
15. Використання новітніх методик у процесі розвитку соціокультурної компетентності.
16. Організація колективної навчальної діяльності в формі проектних робіт на уроці англійської мови.
17. Шляхи подолання морфолого-синтаксичних труднощів під час засвоєння різноманітних за структурою мовленнєвих зразків на уроці англійської мови.
18. Застосування принципу комунікативної спрямованості в навчанні граматики англійської мови учнів основної школи.
19. Створення психологічних умов успішного навчання лексики англійської мови на молодшому ступені навчання.
20. Використання друкованих матеріалів масмедіа на уроці англійської мови в старшій школі.
21. Вивчення фразеологізмів на старшому ступені навчання англійської мови як засіб розширення продуктивного лексичного запасу учнів.
22. Розвиток ідіоматичності мовлення засобами вивчення прислів'їв і приказок на уроці англійської мови.
23. Розширення потенційного словникового запасу учнів старших класів у процесі вивчення стійких дієслівних словосполучень англійської мови.
24. Навчання мовленнєвого етикету як елементу культури іншомовного спілкування на уроках англійської мови.
25. Активізація мотивації вивчення англійської мови сучасними старшокласниками.
26. Особливості підготовки і проведення нестандартних уроків з англійської мови на старшому етапі навчання англійської мови.
27. Урок-конференція з англійської мови як засіб інтенсифікації навчання англійської мови на старшому етапі.
28. Врахування індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання англійської мови.
29. Особливості профільного навчання англійської мови в старшій школі.
30. Система стратегій навчання іншомовного спілкування на старшому етапі навчання англійської мови.
31. Використання новітніх методик у процесі розвитку соціокультурної компетентності учнів старшої школи на уроках англійської мови.

32. Організація колективної навчальної діяльності у формі проектних робіт на уроці англійської мови.
33. Навчання іншомовної мовленнєвої діяльності на старшому етапі на базі проектно-методики.
34. Використання мультимедійних технологій на уроках англійської мови.
35. Використання сучасних інформаційних технологій під час вивчення англійської мови на старшому етапі навчання.
36. Використання електронних енциклопедій у навчанні англійської мови на старшому етапі.
37. Застосування комп'ютерної техніки на етапі введення нового матеріалу.
38. Застосування інтенсивного ввідно-корективного курсу під час вивчення англійської мови на старшому етапі.
39. Використання газетних матеріалів на уроці англійської мови на старшому етапі.
40. Організація занять з практики усного і писемного англійського мовлення з теми "Man and Nature".
41. Розвиток аудитивних умінь учнів 10 класу під час вивчення теми "Shops and Shopping" на уроці англійської мови.
42. Розвиток умінь міжкультурної комунікації старшокласників під час вивчення теми "English Traditions" на уроці англійської мови.
43. Розвиток умінь старшокласників вести дискусію під час вивчення теми "Environment Protection" на уроці англійської мови.
44. Використання кросвордів під час навчання лексичного матеріалу на уроці англійської мови.
45. Розвиток читацької компетентності старшокласників на уроці англійської мови.
46. Вивчення фразеологізмів на старшому ступені навчання англійської мови як засіб розширення продуктивного лексичного запасу учнів.
47. Розвиток ідіоматичності мовлення засобами використання прислів'їв і приказок на уроці англійської мови.
48. Розвиток умінь старшокласників складати монологи-оповіді під час вивчення теми "Nature of Great Britain" на уроці англійської мови.
49. Особливості організації і проведення уроку-брейн-рингу з теми "Etiquette".
50. Удосконалення навичок і умінь аудіювання старшокласників під час роботи над темою "Making Tour Around London" на уроці англійської мови.
51. Використання кіноінформації для навчання лексичного матеріалу на уроці англійської мови.
52. Розвиток активного словникового складу старшокласників засобами перегляду відео фрагментів з теми "Cinema" на уроці англійської мови.
53. Розширення потенційного словникового запасу учнів старших класів на основі засвоєння стійких дієслівних словосполучень англійської мови.
54. Навчання суспільно-політичної лексики англійської мови у 10 класі закладу середньої освіти.

55. Навчання фразеології англійської мови учнів старших класів середньої школи.
56. Використання англійської газети на старшому етапі вивчення мови.
57. Особливості підготовки і проведення уроку-диспуту з англійської мови у 10-му класі.
58. Навчання використання ідіом та мовленнєвих штамів для ведення дискусії англійською мовою.
59. Особливості лінгвокраїнознавчого підходу до навчання старшокласників усного англійського мовлення.
60. Використання проблемних комунікативних ситуацій в навчанні іншомовного спілкування.
61. Методика навчання транс тематичної бесіди в соціокультурній сфері спілкування в старших класах шкіл з поглибленим вивченням англійської мови.
62. Активні методи навчання усного англійського мовлення в старших класах закладу середньої освіти.
63. Навчання мовленнєвого етикету як елементу культури іншомовного спілкування.
64. Навчання усного експресивного іншомовного мовлення на основі інформаційних текстів у старших класах гімназії.
65. Моделювання комунікативних ситуацій для формування умінь англійськомовного спілкування.
66. Розвивальне навчання монологічного мовлення під час вивчення англійської мови як другої іноземної на старшому етапі в закладі середньої освіти.
67. Навчання монологічного мовлення учнів старших класів на основі автентичних текстів країнознавчого характеру на уроці англійської мови.
68. Система вправ з навчання монологічного мовлення на основі англійськомовного автентичного художнього твору.
69. Навчання монологу-роздуму на основі спеціальних засобів для самостійної роботи учнів старших класів.
70. Навчання усного монологічного англійськомовного мовлення у взаємозв'язку з писемним на старшому етапі закладу середньої освіти.
71. Навчання учнів старших класів розуміння аудіотекстів на уроці англійської мови.
72. Система вправ для навчання аудіювання англійськомовних текстів за темою "Canada" учнів старших класів закладів середньої освіти.
73. Навчання аудіювання англійськомовних текстів учнів старших класів за темою "Australia".
74. Система тестових завдань для контролю рівня сформованості аудитивних умінь на уроці англійської мови.
75. Використання міжпредметних зв'язків у навчанні аудіювання на уроці англійської мови.
76. Розвиток аудитивних умінь старшокласників в процесі перегляду відеоматеріалів англійською мовою.

77. Використання звукозапису в навчанні практичної граматики англійської мови.
78. Особливості використання навчальних відеофільмів на уроці англійської мови.
79. Система вправ з читання для рубіжного/ підсумкового контролю у навчанні англійської мови в закладі середньої освіти.
80. Використання тексту-полілогу на уроці англійської мови як джерела інформації про культуру англомовних країн.
81. Розширення потенційного словникового запасу на основі багатозначності слів під час читання текстів англійською мовою на старшому етапі навчання.
82. Навчання написання “research paper” на старшому етапі навчання англійської мови.
83. Використання прийому «інтерв’ю» в інтерактивному навчанні писемного мовлення.
84. Система вправ для навчання писемного спілкування англійською мовою учнів старших класів.
85. Навчання творчого письма англійською мовою в старших класах закладу середньої освіти.
86. Організація тестового контролю умінь писемного англійського мовлення.
87. Зарубіжні методичні концепції навчання іншомовного писемного мовлення.
88. Навчання віршованого перекладу поетичних творів на уроках англійської мови.
89. Навчання старшокласників академічного писемного мовлення.
90. Художні тексти у навчанні міжкультурного англомовного спілкування старшокласників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоусенко П.І. Мовознавчі студії в школі. Запор.: Хортиця, 2000. 40 с.
2. Бюлетень ВАК України. Спеціальний випуск. 2000. № 2. 48 с.
3. Методичні вказівки до написання курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів філологічного факультету / Укладачі: П.І.Білоусенко, Л.П.Бойко. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. 64 с.
4. Оголевець А.В. Методика підготовки наукового дослідження з української мови. Полтава: ПДПУ, 2001. 44 с.
5. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. К.: Академвидав, 2004.
6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 4-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2004.

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Філологічний факультет

Кафедра методики викладання германських мов

КУРСОВА РОБОТА

з методики навчання основної іноземної мови

на тему: «**НАЗВА ТЕМИ**»

студента(ки) IV курсу, 117-ф групи
спеціальності: 014.02 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
ПІБ здобувача (родовий відмінок)

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент **ПІБ** викладача

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зразок титульної сторінки дипломної роботи

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Філологічний факультет

Кафедра методики викладання германських мов

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему «**ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ЧИТАННЯ
АНГЛОМОВНИХ ТВОРІВ**»

Виконав: здобувач вищої освіти

Групи ам192М

Заочного відділення

спеціальності 014.02 Середня освіта.

Мова і література (англійська)

Соболь Андрій Анатолійович

Керівник: Матюха Галина Василівна

Рецензент: Гопенюк Наталія Олександрівна

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПОДАННЯ

ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ (АТЕСТАЦІЙНОЇ) КОМІСІЇ

ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач вищої освіти **ПІБ** до захисту дипломної роботи за спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська) на тему: «**НАЗВА**»

Дипломна робота і рецензія додаються.

Декан філологічного факультету _____ **ПІБ**

(підпис) (прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

ПІБ за період навчання на філологічному факультеті

з 2019 року до 2020 року повністю виконав освітню програму підготовки за спеціальністю з таким розподілом оцінок за національною шкалою:

відмінно ____ %, добре ____ %, задовільно ____ %;

шкалою ECTS: А ____ %; В ____ %; С ____ %; D ____ %; E ____ %.

Декан філологічного факультету _____ **ПІБ**

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломної роботи

Здобувач вищої освіти **ПІБ** працював над дипломним дослідженням з теми «**НАЗВА ТЕМИ**» упродовж навчання в магістратурі з 2019-2020 р.р.

Аналіз роботи свідчить, що представлена до захисту робота є, у якому подано науково аргументовані висновки й рекомендації щодо

Не викликає зауважень, В повному обсязі автором обґрунтовано, Є цілком аргументованим

Дипломна робота є і заслуговує на оцінку «...».

Керівник дипломної роботи _____ **ПІБ**

«_» _20_ року

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломна робота **ПІБ** «**НАЗВА ТЕМИ**» відповідає вимогам. Робота пройшла перевірку на плагіат і має рівень унікальності. Студент **ПІБ** допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній (атестаційній) комісії. Протокол №_від р.

Завідувач кафедри методики
викладання германських мов

ПІБ

«_» _20_ року

Зразок змісту курсової роботи з лінгвістики на тему: «Комунікативно-прагматичні особливості висловлення компліментів в українській та англійській мовах»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. КОМПЛІМЕНТ ЯК МОВЛЕННЄВА ДІЯ	5
1.1. Комплімент і його іллокутивна сила	5
1.2. Комплімент як перлокутивний акт	13
РОЗДІЛ 2. СТЕРЕОТИПНІ ТА КОМПЛІМЕНТАРНІ	
ВИСЛОВЛЮВАННЯ	15
2.1. Комплімент як соціальна дія	15
2.2. Етнокультурні особливості вживання компліменту британцями та американцями	22
2.3. Етнокультурні особливості вживання компліменту в українському етикетному мовленні	24
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	29

Зразок змісту дипломної роботи з методики навчання іноземних мов на тему: «Формування соціокультурної компетентності старшокласників засобами читання англомовних творів»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК КОМПОНЕНТ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ.....	6
1.1. Характеристика поняття «соціокультурна компетентність».....	6
1.2. Дослідженість в науці проблеми формування соціокультурної компетентності старшокласників	20
1.3. Сучасний стан формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови.....	25
1.4. Вікові особливості учнів старшої школи та їх вплив на формування соціокультурної компетентності на уроках англійської мови.....	30
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ В СТАРШОКЛАСНИКІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ЧИТАННЯ АНГЛОМОВНИХ ТВОРІВ.....	37
2.1. Принципи відбору англомовних творів для формування в старшокласників соціокультурної компетентності	37
2.2. Методи роботи над англомовним текстом для читання з метою формування в старшокласників соціокультурної компетентності.....	46
2.3. Комплекс вправ та методичні рекомендації з навчання старшокласників читання англомовних текстів з метою формування в них соціокультурної компетентності.....	49
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНИХ ТВОРІВ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ В СТАРШОКЛАСНИКІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	56
3.1. Організація й проведення констатувального етапу експерименту.....	56
3.2. Формувальний етап експерименту	61
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТКИ.....	80

**Зразок змісту курсової роботи з методики навчання іноземних мов на
тему: «Навчання англійської мови учнів початкової школи з
особливими освітніми потребами»**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	5
1.1. Сутність і місце «інклюзії» в системі освіти України.....	10
1.2. Концептуальні засади реалізації інклюзивної освіти в початкових навчальних закладах України.....	14
1.3. Індивідуальні особливості навчально-пізнавальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами.....	17
РОЗДІЛ 2. ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	20
2.1. Принципи роботи з гіперактивними дітьми на уроках англійської мови.....	20
2.2. Методи і форми навчання англійської мови учнів початкової ланки з особливими освітніми потребами.....	23
2.3. Комплекс вправ та методичні рекомендації з навчання англійської мови гіперактивних молодших школярів.....	25
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29

Зразок вступу курсової роботи з методики навчання іноземних мов на тему: «Навчання англійської мови учнів початкової школи з особливими освітніми потребами»

ВСТУП

Актуальність дослідження. Однією з найважливіших інституцій сучасного ліберального суспільства можна визначити розвиток нових форм навчання, зокрема, навчання дітей з особливими можливостями.

Термін «інклюзія» активно використовується останні декілька років, його часто можна почути, як у стінах школи, так і за її межами. Проте не кожен, хто його знає та використовує повністю, розуміє суть цього поняття. Дана робота присвячена дослідженням в галузі педагогіки, а саме, інклюзивної форми освіти початкових класів. Обрана нами тема розкриває не лише сутність, місце і значення інклюзії в стінах українських шкіл, а й детально описує новітні форми та методи роботи з особливими дітьми на уроках англійської мови.

Навчання дітей з особливими освітніми потребами потребує чіткого опису і пояснення структур, які слід використовувати, рекомендацій, що допоможуть вчителям у цьому процесі. На окрему увагу заслуговує відбір і опис форм, методів та засобів подачі знань дітям з особливими освітніми потребами, зокрема із Синдромом гіперактивності та дефіциту уваги (СГДУ). Уведення постулатів концепції Нової української школи та реалізація головних елементів інклюзії формується лише останні декілька років. Зрозумілим є той факт, що методика навчання іноземної мови учнів з особливими освітніми потребами є недостатньо вивченою та залишає за собою багато відкритих питань, адже початкова освіта України робить перші кроки з впровадження інклюзивного навчання. Проблема коректної подачі знань, вдалого вивчення мови та формування толерантного гуманного світогляду на уроках англійської мови є злободенною на даний момент. Загально відомо, що іноземні мови покликані не лише розвивати мовні навички та мовленнєві вміння дітей, а й розширити їх світогляд, утворити моральні постулати, ознайомити з традиціями та культурою інших народів. Тому, ми вважаємо обрану нами тему наукового дослідження своєчасною й актуальною, а його результати – спрямованими на виявлення і подолання труднощів організації освітнього процесу школярів з різними порушеннями, зокрема із Синдромом гіперактивності та дефіциту уваги.

Метою дослідження є аналіз існуючого досвіду навчання молодших школярів з особливими освітніми потребами, пошук шляхів реалізації інклюзивного іншомовного навчання, розкриття основних тенденцій інклюзивного навчання та розробка навчальних матеріалів, спрямованих на засвоєння знань англійської мови та розвиток англомовних умінь.

Мета дослідження передбачає виконання таких завдань:

- вивчення психолого-педагогічної літератури з теми дослідження;

- аналіз шляхів забезпечення відповідного розвитку, навчання та виховання гіперактивних дітей;
- розробка іншомовних навчальних матеріалів, необхідних для реалізації інклюзії в початкових навчальних закладах.

Об'єктом дослідження є навчання англійської мови учнів початкової школи з особливими освітніми потребами.

Предметом дослідження є методи, форми і засоби навчання англійської мови учнів молодшого шкільного віку в умовах інклюзії.

Для розв'язання поставлених завдань застосовувались відповідні **методи дослідження**: 1) теоретичні: аналіз лінгвістичної, психолого-педагогічної, методичної літератури, програм та підручників з досліджуваної проблеми; 2) емпіричні: психолого-педагогічне спостереження за освітнім процесом з англійської мови.

Наукова новизна дослідження. На основі аналізу наукових досліджень вперше було зроблено спробу теоретично довести і практично підтвердити можливість й доцільність іншомовного інклюзивного навчання молодших школярів, розкрити потенціал тотальної інтеграції осіб з обмеженими можливостями в адекватне життя суспільства, зокрема в іншомовну шкільну освіту через уведення інклюзивної форми освіти в загальноосвітніх навчальних закладах.

Практична цінність отриманих результатів дослідження полягає в розробці фрагментів уроків з англійської мови для учнів початкової школи з використанням методів та форм, які дозволяють чітко й послідовно організувати систематичну роботу з формування в школярів іншомовної компетентності.

Апробація результатів дослідження відбувалася на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному суспільстві» (м Мелітополь, 25-26 вересня 2020 року), на науково-практичному онлайн-семінарі «Навчання англійської мови здобувачів з особливими освітніми потребами» (м Мелітополь, 11.11.2020 року).

Публікації. За матеріалами дослідження було підготовлено тези «Навчання англійської мови учнів початкової школи з особливими освітніми потребами», які увійшли до збірки наукових праць V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному суспільстві».

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Зразок вступу дипломної роботи
з курсу методики навчання англійської мови на тему:
«Формування соціокультурної компетентності старшокласників
засобами читання англомовних творів»

ВСТУП

Актуальність дослідження визначається потребами педагогічної науки і практики в пошуку шляхів формування і розвитку заявлених державою ключових компетентностей в інтелектуальній, суспільно-політичній, комунікаційній, інформаційній та інших сферах в системі загальної середньої освіти.

Мета дослідження полягає у вивченні проблеми формування соціокультурної компетентності старшокласників засобами читання англомовних творів, у пошуку найбільш ефективних методів і прийомів роботи над англомовним текстом з метою формування соціокультурної компетентності учнів старшої ланки та перевірки їх дієвості на практиці.

Завдання дослідження:

- розглянути сутність поняття «соціокультурна компетентність» і дослідити розробленість в науці проблеми формування соціокультурної компетентності старшокласників у процесі вивчення англійської мови;
- проаналізувати сучасний стан формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови та вплив вікових особливостей учнів на формування соціокультурної компетентності;
- розкрити принципи відбору англомовних творів для формування в старшокласників соціокультурної компетентності та визначити методи і прийоми роботи над англомовним текстом для читання з метою формування в старшокласників соціокультурної компетентності;
- розробити комплекс вправ з навчання читання англійською мовою з метою формування в учнів соціокультурної компетентності та методичні рекомендації щодо їх проведення, експериментально перевірити їх ефективність.

Об'єктом дослідження є формування в старшокласників соціокультурної компетентності на уроках англійської мови.

Предметом дослідження є методи і прийоми формування соціокультурної компетентності старшокласників засобами читання англомовних творів.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань застосовувались такі методи: 1) теоретичні: аналіз лінгвістичної, психолого-педагогічної, методичної літератури, програм і підручників з досліджуваної проблеми; 2) емпіричні: психолого-педагогічне спостереження, метод експерименту (констатувальний та формувальний етапи); 3) математичні методи обробки даних: кількісна та якісна обробка результатів дослідження.

Базою дослідження стала Сокологіренська ЗОШ I-III ступенів Генічеської районної ради Херсонської області, яка знаходиться в с. Сокологірне Генічеського району Херсонської області.

Наукова новизна дослідження полягає в поглибленні теоретичних положень вивчення сутності методик формування соціокультурної компетентності в школярів при вивченні англійської мови в старших класах закладів середньої освіти, у визначенні найбільш ефективних методів і прийомів роботи над англійським текстом з метою формування в учнів соціокультурної компетентності.

Теоретична значущість дослідження полягає в уточненні теоретичних даних з досліджуваної проблеми, в науковому обґрунтуванні методів навчання, орієнтованих на формування в учнів старших класів соціокультурної компетентності.

Практична цінність дослідження полягає в розробці фрагментів уроків з використанням методів роботи над текстами для читання англійською мовою, які дозволяють чітко й послідовно організувати систематичну роботу з формування в учнів старшої школи соціокультурної компетентності, реалізувати мету навчання та дійти очікуваного результату. Розроблені матеріали можуть бути використаними вчителями англійської мови, студентами-магістрантами під час виробничої практики в закладах середньої освіти.

Апробація результатів дослідження здійснювалася на щорічній студентській науково-практичній конференції в форматі онлайн «Сучасна філологія: наукові проблеми та їх дослідження» (Мелітополь, 24 квітня 2020 року), на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві» (25–26 вересня, 2020 р.).

Публікації. За матеріалами дослідження опубліковано тези «Формування соціокультурної компетентності старшокласників засобами читання англійських творів» (електронний збірник: «Студентські наукові студії. Збірник наукових праць студентів. Мелітополь: МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2020. С. 299-304), тези «Сучасний стан формування соціокультурної компетентності старшокласників на уроках англійської мови», (електронний збірник «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітополь, 25–26 вересня 2020 р.). – Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – С.225-228).

Структура роботи: дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Обсяг основного тексту становить 72 сторінки. Список використаних джерел налічує 82 примірники.

Зразок завдання на курсову роботу

Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Богдана Хмельницького

Кафедра методики викладання германських мов

Дисципліна: Методика навчання основної іноземної мови

Спеціальність: *014.021 Середня освіта. Англійська мова і література*

Курс _____ Група _____ Семестр _____

Завдання на курсову роботу студента

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

1. Тема курсової роботи _____

2. Строк захисту студентом курсової роботи

3. Вихідні дані по роботі _____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які підлягають розробці)

4. Перелік графічного матеріалу _____

5. Дата видачі завдання _____

Керівник _____

(підпис)

Завдання одержав _____

(підпис)

Зразок завдання на дипломну роботу

Кафедра методики викладання германських мов

Дисципліна: Методика навчання англійської мови на старшому етапі в закладі середньої освіти

Спеціальність: *014.021 Середня освіта. Англійська мова і література*

Курс _____ Група _____ Семестр _____

Завдання на дипломну роботу студента

(прізвище, ім'я та по батькові)

1. Тема дипломної роботи _____

2. Термін подання студентом закінченої роботи

3. Зміст (перелік питань, що їх належить розробити)

4. Консультанти роботи

5. Дата видачі завдання

Керівник _____

(підпис)

Завдання одержав _____

(підпис)

**Зразок оформлення бібліографічного опису у
списку використаних джерел**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
<p>Один чи більше авторів редактора</p>	<p>Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.</p> <p>Пичугина Т.С., Баранов П.Ю., Пичугин С.А. Модель возведения комплекса объектов (расчет эффективности капитальных вложений). Харьков, 1985. 136 с.</p> <p>Лусь В.І., Киркач Т.Є., Мандріченко О.Є., Радченко А.О. Практикум з нарисної геометрії: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014. 118 с.</p> <p>Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.</p>
<p>Один чи більше авторів редактором</p>	<p>Воробей П.А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність: монографія / за ред. В.К. Матвійчука. Київ: Укр. академія внутр. справ, 1996. 116 с.</p> <p>Закон України «Про Національну поліцію»: наук.-практ. коментар / О.І. Беспалова, К.Ю. Мельник, О.О. Юхно та ін.; за заг. ред. В.В. Сокурєнка; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408с.</p>

<p>Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)</p>	<p>Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. комітет статистики України. Київ, 2008. С. 185–191. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464с. Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П.М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303с. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А.А. Руднік. Київ, 2003.370с. Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam: Elsevier, 1980. 260 p. Ресурсосбережение и энергоэффективность инженерной инфраструктуры урбанизированных территорий и промышленных предприятий: материалы II Международной научно-технической интернет-конференции (2–27февраля 2016 г., Харьков). Харьков, 2016. 150 с.</p>
<p>Багатотомне видання</p>	<p>Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори. Київ: Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с. Юридична енциклопедія: в 6 т. / за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ: «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1999. Т. 2. 784 с. Франко І. Твори: у 50 т. Т. 45. Київ, 1986. 480 с. Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада: В.М. Литвин (гол.) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. С. 36–37.</p>
<p>Частина видання Розділ книги</p>	<p>Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки: монографія / В.П. Решетило, М.С. Наумов, Ю.В. Федотова. Харків, 2014. С. 213–241.</p>
<p>Стаття в журналі, газеті</p>	<p>Яцків Я.С., Радченко А.І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. Вісник НАН України. 2012. № 6. С. 62–67. Мозоль А.П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика). Вісник Університету внутрішніх справ. Серія «Право». 1999. Вип. 7. Ч. 2. С. 112–119. Аврамцев О. Хронограф: події в історії. Слобідський край. 2015. 27 січня. С. 8.</p>

Тези доповідей у матеріалах конференцій	<p>Скальський В.Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій: праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 листопада 2010 р.). Львів, 2010. С. 9–10.</p> <p>Борисова В.І. Зміст заповіту. Проблеми цивільного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. О.А. Пушкіна (Харків, 27 травня 2016 р.). Харків: ХНУВС, 2016. С. 20–24.</p>
Електронні ресурси	<p>Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: http://www.nas.gov.ua/publications (дата звернення: 19.03.2014).</p> <p>Вільчик Т.Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. Форум права. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2016).</p> <p>Харківський національний університет внутрішніх справ // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ (дата звернення 15.09.2016).</p> <p>Axak N. Development of multi-agent system of neural network diagnostics and remote monitoring of patient. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2016. Vol. 4, № 9(82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690.</p> <p>Кожухівський А.Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс]: практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст, дані. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск (CD-R).</p>
ДИСЕРТАЦІЇ ТА АВТОРЕФЕРАТИ	<p>(може бути не вказане місце захисту та повна назва спеціальності)</p> <p>Черевко П.П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2008. 225 с.</p> <p>Савченко Л.А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України: автореф. дис. ... канд.</p>

	<p>юрид. наук: 12.00.03. Київ, 1997. 27 с. Дутко А.О. Юридичні конструкції та їх використання в законотворчій практиці України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»; Львівський держ. ун-т внутр. справ. Львів, 2010. 20 с.</p>
<p>Закони та інші нормативні документи</p>	<p>Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19 (дата звернення: 26.08.2016). Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. Офіційний вісник Президента України. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2016). Гражданский кодекс Республики Беларусь. Минск: Национальный центр правовой информации республики Беларусь, 1999. 442 с. Гражданский кодекс Российской Федерации от 30 ноября 1993 г. № 51-ФЗ. Российская газета. 1994. 8 декабря. № 238–239. Ст. 1551.</p>
<p>Архівні документи</p>	<p>Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф. 2. Оп. 3. Спр. 170. № 1. Арк. 5. Приветственный адрес в честь 50-летия творческой и научно-педагогической работы А.Н. Бекетова от ректора ХИИКСа. Музейный комплекс Харьков. нац. ун-та гор. хоз-ва им. А.Н. Бекетова. Осн. Ф. 125. Вх. инв. № 225. Заява приват-доцента по кафедрі філософії Київського університету П. Светлова від 23.10.1919 про необхідність читання курсу гносеології. Державний архів м. Києва. Ф. 16. Оп. 469. Спр. 381. 13 арк.</p>

